

Farplas'ın Türkiye'deki misyonunu tamamladığını belirten Farplas CEO'su Ömer Burhanoglu:

Farplas'ın en önemli stratejik adımı yurtdışında konumlanmaktır

50 yıllık tecrübesi, yatırımcı ruhu, küresel anlayışı, önce insan felsefesi ve müşteri odaklı yaklaşımıyla bulunduğu sektörlerde hak ettiği liderlik pozisyonunu sürdüren Farplas, küresel hedefler doğrultusunda çalışmalarına devam ediyor. Küresel hedeflerle ilgili planlarını okuyucularımızla paylaşan Farplas CEO'su Ömer Burhanoglu, önemli açıklamalarda bulundu.

Ömer Bey, 50 yıllık geçmişi olan Farplas'tan bahsedebilir misiniz?

Farplas, grup şirketlerinin en büyüğü ve onun çatısına da yeni olarak Fark Holding'i oturttuk. Her şeyi diğerlerinden farklı yapma mantığımızdan dolayı adını da Fark Holding koyduk. Yeni logo çalışmalarını da Fark Holding'i kurumsal bir kimliğe kavuşturacağız. Fark Holding bünyesinde otomotiv, sanat, turizm, yatırım şirketlerimiz var. Bunun dışında beyaz eşya grubuna Farel şirketimiz ile yan sanayicilik yapıyoruz. En büyük işimiz ise otomotiv sektörüne yöneliktir. Burada da Faraero, Farform ve Farplas ile otomotiv firmalarına ağırlıklı plastik teknolojileri olmak üzere devamında boya, görsellik, kaplama gibi unsurlarla zenginleştirdiğimiz iç ve dış

parçaları üretiyoruz. Toplam ciromuz 250 milyon Euro'dur. 2.500 çalışmamız ve iki tane Ar-ge merkezimiz var, 6 farklı yerde de üretim yapıyoruz.

Ben 1983 yılından beri bu şirkette görev alıyorum. O zamanlarda bir atölyede 30-40 kişi ile birlikte çalışıyorduk, o günden bugüne hep beraber büyüdük.

Türkiye özelinde ve global anlamda Farplas kendini nasıl konumlandırmaktadır?

Türkiye'de kendi alanımızda lider durumdayız, rakiplerimiz çok uluslu şirketler. Müşterilerimizin de bizden beklentisi bu çok uluslu şirketlere yurtdışında da rakip olmamız. Şu andaki en önemli stratejik adımımız küreselleşmedir. Bu organik yolla da olabilir, satın almalarla da olabilir. Biz şu anda o aşamadayız ve birkaç tane alternatifi değerlendiriyoruz. Birleşme, satın alma veya kendimizin gidip o ülkelerde yatırım yaparak küreselleşmesi şıklarından bize en hızlı yoldan, en ekonomik yoldan götüreceği olanını seçmeye çalışıyoruz. Farplas Türkiye'deki misyonunu tamamladı, artık yurtdışında bir takım hamleler yapması gerekiyor. Hem müşteri açısından, hem de ortaklarımız ve çalışanlarımız açısından

beklenti bu yöndedir. Dolayısıyla yapacağımız en önemli stratejik adım, yurtdışında konumlanmak olacak.

Tabii bunun yanında da operasyonların mükemmeliyeti açısından yatırımlarımızla Türkiye’de büyümeye devam ediyoruz. Endüstri 4.0’da Türkiye’de örnek bir şirket olmak istiyoruz. Bununla ilgili bir model fabrika yapma planımız var. Belki artık ürün grubunda değil ama yaptığımız ürünü en teknolojik ve ileriye yönelik hazırlık açısından Türkiye’deki faaliyetlerimiz de hızlı bir şekilde devam edecek. Otomotiv sektörünün ne kadar hızlı değiştiğini hepimiz görüyoruz. Artık yeni nesil araçların eski nesil ürünlerden çıktığını da görüyoruz. Biz şanslı gruptayız ki hafifleyen otomotiv dünyasında plastik parçalar üretiyoruz. Bu açıdan şanslıyız ama bu şansımıza güvenip de oturmuyoruz, bunun yanında neler yapabiliriz, ürünlerimizi daha da akıllı hale nasıl getirebiliriz çabası içerisindeyiz. İleride her şeyi ile dışarıdan bağlanan hatta sürücüsüz araçların kontrollerinde hangi ürünlerde yer alabiliriz anlamında onlara bakıyoruz, bu konuda yatırım yapıyoruz. Kendimizi otomotivin geleceğine hazırlıyoruz.

Türkiye’de elektrikli otomobiller çok konuşulan bir konu. Bunların hibrit mi yoksa elektrikli mi olacağı tartışılıyor. Sizce ülke olarak hangi alanda daha çok yatırım yapmalıyız?

Her şeyde olduğu gibi eğer bir şeye yatırım yapıyorsanız, o alandaki en son teknolojiler nedir onu göz önüne alarak yapmazsanız, o işte başarılı olamazsınız. Ben Taşıt Araçları Yan Sanayicileri Derneği (TAYSAD) Başkanı iken ilk elektrikli aracı Türkiye’ye getirip şu anki Cumhurbaşkanı’muz, o gün Başbakan’dı ve kendisini araca bindirip, test sürüşü de yaptırmıştık. Bu fikir, yeni değil. Sekiz-dokuz sene önce konuştuğumuz, Türkiye’nin elektrikli araçlara yatırım yapması gerektiğini ve hatta bunun merkezi olması gerektiğini biz söylemiştik. İlgili komponentlerin yüksek teşviklerle cazip hale gelmesini özellikle tavsiye etmiştik. Akü teknolojileri, akü kontrol yazılımları ve aracın dijital olarak bağlantı sistemlerinin oluşturulması için Türkiye’de yatırımların olması gerektiğini söylemiştik. Ben bu konuda ısrarlı bir şekilde her söyleyimde elektrikli araçlara yapılacak bir yatırımın herkesin söylediği gibi illa dünya çapında bir marka olması gerektiğini ve ihtiyaç giderebilen her şeyin kendinden bir marka olabileceğini söylüyordum. Ayrıca Tesla ortaya çıktı ve çok ciddi bir marka oldu. Sıfırdan çıkıp böyle bir şeyin yapılabileceğini gösterdiler. Bu neden Türkiye’de de olmasın.

Hibrit mi elektrikli mi sorusu bana enteresan geliyor. Çünkü hibrit de aslında elektrikli. Bir dizel ya da benzinli motorun ürettiği elektriği, elektrik motorunun tekerleğe aktarmasıyla olan bir şeydir. Diğeri ise aküyü şarj

edip, aküden direkt olarak yine elektrik motoruyla tekerlekle iletilmesiyle aracın hareketlenmesini sağlayan bir yöntemdir. Dolayısıyla aslında ikisi de elektrikli, ama enerji kaynakları farklı. Kısacası her ikisi de olabilir. Ama %100 elektrikli olması, daha mantıklı. Hem aracı daha basitleştiriyor, hem de aracın yapısını da daha hafifletiyor ve yapılacak üretimi de daha kolaylaştırıyor. O yüzden Türkiye’nin %100 elektrikli araca yönelmesi doğaldır.

Ömer Bey, sizin birçok şapkanız var. Yeni dönemde de TOSB’un Yönetim Kurulu Başkanı seçildiniz. TOSB’un yeni dönem hedef ve projelerinden söz eder misiniz?

Şu anda Otomotiv İhracatçılar Birliği Başkan Vekilliğini yapıyorum. TİM’de de otomotiv sanayisini temsil ediyorum. Orada en önemli misyonumuz, benim de bütün komisyonlarda çalıştığım inovasyondur. Çünkü inovasyon dünyada artık önemli bir kültür haline geldi. Birçok ülkede bu artık çocukluktan başlayan bir yaşam tarzı haline gelmeye başladı. Dünyada dataya erişmek çok kolaylaştı. O datayı yorumlayıp, ihtiyaçların giderilmesi için yeni iş modellerinin yaratılması başlı başına bir iş oldu.

Bu da inovasyon olmadan olmuyor. O yüzden özellikle Türkiye'de biz inovasyon kavramını, farkındalığını yaratmak için epey çaba gösteriyoruz. Bununla ilgili her sektörün proje ve tasarım yarışmaları oluyor. Özellikle otomotivde start-up'ları kuluçka merkezinde bekletip yeşermesini sağlıyoruz. Oradan çıkan ürünlerin endüstriye dönüşmesi için destek vermeye çalışıyoruz. Biz bunları şehirlerde, İstanbul'da da İTÜ çekirdekte yapıyoruz. TİM-TEB girişimi ile bunu şehirlerde yapıyoruz.

TOSB'da da 75 tane firmamız var. Her konuda çalışan yan sanayimiz var. Bunların çoğunda Ar-Ge merkezleri var. Biz nasıl otomotivin geleceğine hazırlanıyorsak, onlar da otomotivin geleceğine hazırlanıyorlar. Burada iyi bir kombinasyon doğuyor. Yani biz eğer TOSB'un içinde de bir start-up evi oluşturursak, buradan yeşeren fikirler direkt olarak uygulama alanlarını bulabilecekler. Belli zamanları burada fabrikalarda geçirip onlarla ortak projeler üretip hatta bu sayede onlardan yatırım da alıp bu işi hızlandırabiliriz diye düşünüyoruz. Benim en büyük hayallerimden bir tanesi budur. Aynı mantıkla endüstri 4.0 ile ilgili bir ofis açıp buraya yurtdışından, yurtiçinden danışmanları getirip üyelerimizin direk olarak endüstri 4.0 uygulamalarına hızlı ulaşabilecekleri, oralarda danışmanlık alabilecekleri, elemanlarını ofise gönderip çeşitli çalışmalar yapabilecekleri bir ofis oluşturmak istiyoruz. Ayrıca Otomotiv Araştırma Merkezi vardı, çeşitli nedenlerden dolayı şimdi kapanıyor. Onun olduğu binada birtakım ekipmanlarımız var. Bunların değerlendirilmesi ve hem test hem de ileriye yönelik yapılacak olan Ar-Ge çalışmalarında destek olabilecek bir enstitünün de buraya yerleştirilip buranın tekrar daha doğru anlamda faaliyete geçip üyelerimize hizmet vermesi için çalışmalar yapmak istiyoruz. TOSB'da altyapı çalışmaları oldukça iyi durumda artık biraz da üstyapı, dijitalleşme, otomotivin geleceğine yönelik olan alanlarda üyelerimize hizmet vermek, onlara farkındalık yaratma gibi konularda hizmet vermek istiyoruz.

Yerli otomobil üretecek 5 firma belli oldu. Bu konuya dair görüşleriniz nelerdir?

Daha önceden TUBİTAK tarafından Otomotiv Hareketlilik Grubu diye bir grup oluşturulmuştu. Biz bu grubun içerisindeydik. Yani nasıl bir araç olacağına dair çalışan grubun içerisinde yer alıyorduk. Her zaman da Türkiye'de böyle bir araç yapılırsa onun bir parçasını üretmek o projenin içerisinde olmak bize gurur verir. Tabii ki ülkemize hizmet anlamında bize bu projede bir görev verilirse yapmak isteriz. Bu araç ile ilgili her konuda istenilen desteğin hem fikir anlamında hem üretim anlamında bizden talep edildiği takdirde tabii ki yapmak isteriz. Bu seçilen beş tane çok büyük şirketler, bun-

ların biriktirdiği sermayelerle bu işlerin olabileceği düşünüldüğü için seçilen şirketlerdir. Ama otomotivde hem tecrübesi ile hem teknolojisi ile yine bu ekibe destek verecek bu ekibin belirlediği bir grup daha olacaktır diye düşünüyorum. O grubun içerisinde Farplas da olursa tabii ki memnun oluruz. Bu anlamda da zaten bizim bütün geleceğimiz elektrikli araçlar üzerine kurduğumuz için sanırım bu konuda da örtüşeceğini düşünüyorum. Beş farklı firmanın koordinasyonu tabii kolay değil. Dolayısıyla bu projenin başına herhalde otomotivde tecrübeli, bu işleri koordine edebilecek ağırlıkta ve görüşte birilerinin olacağını düşünüyorum. Koordinasyon da iyi sağlanırsa kısa sürede Türkiye'nin özlediği o yerli araca kavuşulmuş olur.

Yerli otomobil üretimi yan sanayiye nasıl etkiledi?

Yan sanayiye biraz duygu olarak hareketlendirdi. Çünkü yan sanayi önünde hep bir beş yıllık plan içerisinde yeni projelerle uğraşan yeni yatırımlar yapan yeni çıkacak araca hazırlanan dinamikte bir sanayidir. O açıdan zaten burada ciddi bir dönüşüm var. Ama yanında da böyle bir şeyin oluyor olması tabii herkesi en azından milli duygular açısından heyecanlandırıyor.

Son olarak eklemek istedikleriniz...

Biz nelere önem veriyoruz biraz ondan bahsetmek isterim. Daha bir gün önce TÜYAP'ın düzenlediği yeni sanat fuarında hem kurucumuz hem de Türkiye'nin en büyük koleksiyonerlerinden olan Sn. Yunus Büyükuşoğlu özel ödül aldı. En önemli koleksiyoner ödülünü aldı. Şirket olarak da kurumsal anlamda sanata verdiğimiz katkılar ve sanata gösterdiğimiz özendenden dolayı Farplas olarak çok önemli bir ödül aldık. Biz çok ödüller aldık. Kalite ödülleri, inovasyon ödülleri, tasarım ödülleri ama bu ödül bizim için çok kıymetliydi. Çünkü ben kendim de sanatçı ve sanayici olarak yaptığımız işi bu sanatçı bakışıyla o titizlikle o mükemmeliyet anlayışıyla yaptığımızı hep ifade ediyoruz. Bunun işimize yansımaları ile diğerlerinden farklı hale geliyoruz. Bunun görülüp, değerlendirilip ve bu ödülün bize verildiği için çok memnun olduk. Özellikle bunu ifade etmek istiyorum. Ayrıca biz çalışmamıza aşırı derecede kıymet veren, onların eğitimini gerçekten dert eden ve onların mutlu olmaları için uğraşan, bu konuda hakikaten çok ciddi anlamda emek sarf eden bir şirketiz. Bunun da karşılığını alıyoruz. Biz yeniliklere çok aç bir şirketiz. Her yeni yaptığımız şeyde tamam bundan sonra ne yapacağımıza bakıyoruz. O da bize ayrı bir dinamizm ayrı bir motivasyon getiriyor. İnsanların buradaki hayatlarını tek düze olmaktan çıkartıyor. Her gün yeni bir şey ile uğraşmanın getirdiği heyecan ile yürütüyoruz.